

Забруднення поверхневих вод на території Київської області у III кварталі 2021 року

За програмою діагностичного моніторингу масивів поверхневих вод Київської області у третьому кварталі 2021 р. було проведено відбір та аналіз проб води за фізико-хімічними показниками у 13 точках на 9 річках, Канівському водосховищі в районі м. Українка та в районі скидного каналу Бортницької станції аерації – БСА (див. карту-схему).

Всього було відібрано і проаналізовано 39 проб води. Результати аналізів відібраних проб за фізико-хімічними показниками надаються в таблиці.

За даними спостережень кисневий режим у середньому змінювався у межах від 3,25 до 17,01 мгО₂/дм³. Мінімальні значення на рівні 1,92 мгО₂/дм³ та 3,04 мгО₂/дм³ відмічено у річках Стугна - м. Васильків та Трубіж - м. Переяслав.

Вода річок має сталий склад головних іонів з переважанням гідрокарбонатів, кальція, хлоридів, сульфатів. Середня мінералізація була в інтервалі від 341,0 мг/дм³ до 1407,0 мг/дм³. Найбільші значення спостерігались у воді р. Супій - м. Яготин і становили за середнім вмістом 1407,7 мг/дм³, за максимальним – 1576,0 мг/дм³.

Для хімічного споживання кисню (ХСК) водних об'єктів Київської області характерні широкі межі коливань абсолютних величин від 17,5 мг/дм³ (р. Десна - с. Літки) до 60,0 мг/дм³ (Канівське водосховище - нижче скидного каналу БСА). Максимальні показники ХСК пов'язані з недостатньою очисткою побутових стічних вод на БСА.

Середні значення біохімічного споживання кисню за 5 діб (БСК₅) були в діапазоні від 2,66 мгО₂/дм³ до 5,84 мгО₂/дм³. Максимальна концентрація БСК₅ на рівні 8,56 мгО₂/дм³ відмічена у пункті р. Супій - м. Яготин.

Азотні сполуки були представлені нітрогеном амонійним, нітритним та нітратним.

Наявність амонійних сполук у воді, частіше за все, обумовлюється забрудненням її недостатньо очищеними стічними водами.

У більшості річок спостерігався підвищений вміст сполук нітрогену амонійного. Разові концентрації знаходились в інтервалі від 0,28 мгN/дм³ до 17,5 мгN/дм³. Найбільші разові концентрації відмічені у таких пунктах: р. Супій - м. Яготин (17,5 мгN/дм³) та у скидному каналі Бортницької станції аерації (16,5 мгN/дм³).

Концентрації нітрогену нітритного змінювались від 0,005 (рр. Роська і Сквирка) до 0,795 мгN/дм³. Максимальний вміст було виявлено у скидному каналі Бортницької станції аерації.

У воді скидного каналу БСА вміст сполук нітрогену нітратного досягав максимальної величини і становив 17,3 мгN/дм³. Середні показники нітрогену нітратного змінювались від 0,067 мгN/дм³ (р. Роська) до 13,67 мгN/дм³ (скидний канал БСА).

У річках Київської області концентрації загального фосфору (мінерального та органічного) змінювались від 0,119 до 7,550 мгP/дм³. Річки Ірпінь, Трубіж, Супій, скидний канал БСА більш забруднені водою і концентрації фосфору загального у цих пунктах досягали декількох міліграмів (2,606; 2,206; 2,250; 7,550 мгP/дм³) відповідно. Такий високий вміст іонів фосфору пов'язаний з забрудненням водою господарсько-побутовими стічними водами.

Таблиця. Середній вміст деяких хімічних речовин (в мг/дм³) у воді річок та Канівському водосховищі на території Київської області у третьому кварталі 2021 р.

№ з/п	Річка, пункт	Кисень	Хлориди	Сульфати	Сума іонів	Гідрокарбонати	Біхром. окисл.	БСК ₅	Нітроген амонійний	Нітроген нітритний	Нітроген нітратний	Фосфор заг.
1.	вдсх.Канівське, вище БСА	10,97	15,97	14,53	341,0	223,3	45,30	3,013	0,550	0,035	0,227	0,493
2.	Дніпро, скидний канал БСА	7,89	86,43	49,13	643,2	258,0	43,20	4,427	12,717	0,647	13,637	3,747
3.	вдсх.Канівське, нижче БСА	10,39	18,17	17,92	347,5	218,7	46,87	4,453	1,263	0,074	0,660	0,630
4.	Ірпінь, смт Гостомель	6,56	45,20	26,53	488,0	285,7	39,1	2,933	0,627	0,027	0,390	1,538
5.	Унава, м.Фастів	7,15	48,47	26,27	518,0	310,0	39,27	3,587	1,790	0,025	0,090	0,331
6.	Стугна, м.Васильків	3,25	70,13	21,57	622,9	373,3	42,03	3,760	3,383	0,056	0,193	0,843
7.	Трубіж, м.Переяслав	4,16	57,10	28,57	743,2	463,3	39,13	4,147	0,637	0,053	0,290	1,867
8.	Рось, м. Біла Церква	10,89	48,83	27,30	563,5	344,0	35,83	3,933	3,237	0,142	0,307	0,614
9.	Роська, м. Тетіїв	17,01	27,50	18,70	409,8	258,7	39,33	3,747	0,443	0,014	0,067	0,233
10.	Сквирка, с. Кам'яна Гребля	14,70	43,60	16,13	441,50	266,70	45,93	4,413	0,523	0,013	0,093	0,255
11.	Супій, м. Яготин	7,52	200,67	29,90	1407,7	774,0	45,50	5,840	15,300	0,295	0,497	2,019
12.	Десна, с. Літки	10,57	12,60	19,50	417,1	276,3	30,93	2,667	0,403	0,029	0,127	0,399
13.	вдсх.Канівське, м.Українка	11,63	16,20	11,43	354,1	235,0	42,47	3,427	0,387	0,037	0,243	0,281